

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Theophili Bernardini E Societate Iesv De Religiosæ Perseverantiae Præsidiis Libri XI. ...

Bernardin, Théophile

Antverpiae, 1622

4. Ne simus in amore præcipites.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47032](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-47032)

Huius autem quasi post quædam internodia capeſſenda mutationis oportunitatibus noſtra Societas abundat: quis enim, ſi modo benè velit, id non poſſit in Collegiorum, aut Profeſſionum mutandarum tanta crebritate? quis idipſam cumulatiùs non præſter, dum toto tertio anno vitam relegit, nouamque ſpiritus decurſionem quaſi à carceribus exorditur? ſunt alia plurimæ vel ab ordinibus, vel à gradibus, vel à varijs viciffitudinibus opportunitates, quas quilibet non indiligens progreſſionis amator obſeruabit: iſtque ita prouidè vterur, vt quamuis nos mutationum in meliùs malè ſubpudere ſoleat, eam à ſe calumniam diſpellat, magiſque à rebus ipſis in conſilia noua inductus, quàm præteritorum pœnitentia permotus fuiſſe videatur.

Tunc autem, & quodcumque nouam vitæ redintegrationem aggredimur, ſumma illa, quam diximus, principiorum ratio eſt habenda, vt feruentiſſima, vt perfectiſſima, vt ab omni eo quod carnem, ſanguinem & mundum redoler, ſint quàm maximè aliena: cum enim hæc inſtauratio ſit quædam vitæ ſpiritualis repetita natiuitas, non minoris & ipſa ſolet eſſe momenti. Habet (quod ipſis primordijs ineſſe diximus) ſuo etiam quodam modo, molle quiddam & tenerum, quod vbi in formam certam iuerit, nec aliam poteſt induere, nec imbibitam poteſt exſpuere. prætereà primi illi in omni negotio impetus, ſi valentiùs incubuerint, potiſſimis nobiſque penitiſſimis perfectionis obicibus perumpendis, viæque ad cætera omnia complanandæ aptiſſimi ſunt: vim etiam & motionem excitant, ex qua poſtmodum eodem incitatu pergatur; perſuadent, & quodammodo cogunt, vt, niſi leues & inſtanres haberi velimus, eadem celeritate pergamus; cumque ardentiores animos & vegetiorem ſpem aggreſſio prima ſecum ferat, ſi eam quoniam elanguida eſt, victoria exoptata deſtituit, languor & deſperatio æternum obſellura & oppreſſura conſequetur. tantum in omni re prima valet aggreſſio. Det nobis ſumma Dei bonitas, & ſemper bona omnia fortiter aggreſſi, & fortium iniciorum non degeneres exitus conſequi.

C A P V T I V.

Ne ſimus in amando præcipites.

Poſtis quæ diximus initijs, proximum videtur vt inde præcauendi ducamus
Ep. 14. apud Hieron. **I**nitium, vnde omnis affectuum & operum originatio proſluit. *Grandem vim obtinet vera dilectio, ait quidam, & qui perfecte amatur, totam ſibi amantiſ vendicat voluntatem. nihil eſt imperioſius caritate. Ita eſt, fratres, neminem ſuſpicit amor: Bern. homil. ſed ne deſpicit quidem. Omnes ex æquo intuetur, qui perfecte ſe amant: & in ſeiſo celo 59. in Cant. ſos, humileſque contemperat; nec modo pares, ſed vnum eos facit. Amor ſibi abundat, amor vbi*

vbi venerit, ceteros in se omnes traducit & captiuat affectus. Propterea qui amat, amat, ^{Idem hors.}
& aliud nouit nihil. Regius omnino est, & vbique imperare natus: si vsquam ^{83.}
violentior incubuerit, modum nescit, torrentis in morem rapit omnia: si in-
trorsum semel in animum irrepit, dominatur, nequit excuti, tam initio blan-
dus, quam occupata mentis arce ferox. Magnum, si rectus fuerit, ad bona om-
nia praesidium! nec reperit certius ad excindendas prauas cupidines scalprum
vllum Magnus ille Basilius, quam si meliora in delicijs essent; quippe vt clauus ^{Quaest. 30.}
clauum, sic amor amorem pellit. ^{bren.}

Quid ergo? An de amoris natura, gradibus, prauitate, rectitudine, vniuersa-
que, quanta quanta est, varietate differemus? ingentium hoc esset voluminum,
nec satis huic nostrae commentationi conueniens. Quare tria tantum de amo-
re cupio commendata, sed tanto commendata fortius, quo fuerint tradita bre-
uius, vtilius obseruata.

Primum ab eodem Magno Basilio desumatur. Vt, si volumus inuulnerati ad ^{Orat. ne}
immarcescibilem gloriae coronam peruenire: quis autem id nolit? animae no- ^{rebus tem-}
strae oculos, vnde quaque vigilantes circumagamus, omniaque quae iucundius ^{poralibus}
arridere viderimus, suspecta & velut insidiosa caueamus, statim praetereamus, ^{affigamus.}
nulli mentem adhibeamus. quid enim? nouit insidiator animae nostrae daem-
on, nullo praesentiore toxico illam infici posse, quam si desideria, concupiscen-
tiam, amorem nostrum venenarit. ergo communis ille hostis, sub omnibus iu-
cundis rebus delitescit, respectat an aspectu, an affectu, alicuius rei deliniti possi-
mus inescari, eamque protinus obijcit, vt hausto amoris hamo inuitos trahat,
nec iam possit excuti, qui intima penetrauit aculeus.

Sic igitur amori nostro cauendum, vt ne vniquam ad illa quae naturae nostrae
blandius inserpunt, facilem se adplicet; horreat potius, & admittat numquam,
nisi acriter prius & seuerè, ne quid subesse fraudis possit, excusserit. O quantum,
ad certam perseverantiae coronidem, valet haec cautio! vix reperias, qui aperta
vi, qui derepentè volens & sciens, ab incepto perfectionis tramite desciscat.
At verò cupiditatis fomitem tenuioribus initijs incalescentem, nisi reprimimus;
in flammam abit, secum aufert, rapit omnia, viresque; acquirit eundo, & quae pri-
mum, adpressâ manu, opprimi poterat flammula, mox tantopere sauiens de-
bacchatur, vt vel solo cogitatu tentata irriteretur, multisque sudoribus, longos per
annos, erectum virtutis aedificium, luctuosam in fauillam redigat.

Casum hunc infelicem quicumque perhorrescis, fidelis Christo miles, con-
fuesce iucunda formidare; ardua, molesta, sensui naturaeque ingrata praeter ceteris
elige: duci tuo similior, illi gratior; eius praesidijs confirmatior euades; *reproba-*
uit malum, elegit bonum, quando diuitijs, honoribus, commodis omnibus (qui-
bus affluere poterat) despretis, pauperem, contemptam, laboribus & doloribus
exercitam vitam selegit. Qui hoc habuerit, annon erit sicut mons Sion qui non
commouebitur in aeternum? quid enim tam forti animo iniucundum, nisi fortè

ipsa iucunditas incidet? quis illum à caritate Christi separabit? tribulatio, angustia, fames, opprobria, timor, tentatio, aduersi rerum exitus, hominum sinistra iudicia, corporalis languor, graues intus & foris afflictationes? quin potius in his & similibus conquiescet, amorem suum amara sitientem leniter sedabit, gaudebit in amarescere temporaria, quo plenius & certius à fugientibus ad aeterna se recipere, & in his totus habitare pergat.

Certè istiusmodi hominis perseuerantiæ quid magnopere timendum sit haud video: quippe in sic affectum animum, vniuersarum virtutum chorus protinus illaberur: illi enim neque in tolerandis aduersis fortitudo, neque animi ad res arduas aggrediendas excelitas, neque ad non ambiendos, imò fugiendos honores moderatio, neque sui præ ceteris contentio, neque diuinæ gloriæ vnde quaque propagandæ studium ardens, neque vlla illustrior alia virtus deesse poterit, vt cuius in rem ipsam propius contuenti patet, & ex eo consequi necesse est, quòd se totum à perituris abstractum, ad aeterna & diuina sola conuertit.

C A P V T V.

Sit & vigeat Religiosus amor.

Sed addamus & alterum, quod recti amoris naturam explicatiùs proferat. **S**TUUS in quacumque re amor, sit **AMOR RELIGIOSVS**: nihil velis, agas, suscipias; nihil fugias, auerferis, impugnes, euertas, nisi verè & sincerè amore Religioso ductus; omnem animi tui motum præcedat, comitetur & sequatur amor verè & sincerè Religiosus. hoc si seruaueris, perpetuam & innubilam mentis serenitatem spondeo, aut si fortè nonnumquam infuscabitur, caliginem omnem dilucidior huius amoris radius, clariore splendore dispellet.

At quæris, **Quis** iste tam potens, tam laudatus **RELIGIOSVS AMOR**? Verbo dicam, Amorem eum Religiosum nuncupo, quem insitus propriæ Religionis amor inspirat, procreat, moderatur, regit & conseruat. Hunc amorem si in rebus omnibus adhibes, si integrum vegetumque conseruas, efflorescet mira quædam, in res omnes, in homines, & euentus, perpetuò sibi constans animi æquitas: quamuis cuiusuis rei curam sumere, ponere, promptus eris. Malè cessarit? nihil angèris: vt qui non euentum, sed diligentem curationem ex obedientiæ præscripto spectabas. benè si cessarit, non gaudio efferèris. quid enim ad te, qui non exitum, sed obedientiæ præscriptum & intuebaris, & solùm amabas? munere aliquo si perfungeris, nulla te sollicitudo carpit, intrepidus iudicia humana contemnis, in hoc vnum incumbens, vt pro tua virili quod in te est præstes.

At